

Forslag

til

Lov om forsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

Fremsat den 6. november 1963 af *socialministeren*.

§ 1. Det påhviler enhver kommunalbestyrelse at sikre, at kommunen råder over det nødvendige antal pladser på alderdomshjem og plejehjem til personer, der er berettiget til folkepension eller invalidepension i henhold til lovgivningen herom, og hvis helbredstilstand gør det ønskeligt, at de optages på sådanne hjem med henblik på, at de der kan få den fornødne pleje.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse kan opfylde den i stk. 1 nævnte forpligtelse ved:

- 1) at kommunen selv eller i fællesskab med andre kommuner driver de pågældende hjem,
- 2) at kommunalbestyrelsen sikrer sig adgang til at indlægge på andre kommuners hjem,
- 3) at kommunalbestyrelsen sikrer sig adgang til at indlægge på private hjem.

§ 2. En kommunalbestyrelse kan tillade optagelse på kommunale alderdomshjem eller plejehjem eller medvirke ved indlæggelse på private hjem af kvinder, der er berettiget til pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl., samt af personer, der ikke er berettiget til pension, men hvis helbredstilstand eller øvrige forhold gør det ønskeligt, at de optages på et sådant hjem.

§ 3. Planer vedrørende oprettelse eller ændring af kommunale alderdomshjem og plejehjem skal forelægges socialministeren til godkendelse.

Stk. 2. Planer vedrørende oprettelse eller ændring af private alderdomshjem og plejehjem skal forelægges socialministeren til godkendelse.
Socialmin. 2. kt. j. nr. 126-1963.

hjem skal forelægges socialministeren til godkendelse, såfremt hjemmene overvejende skal benyttes til personer, der modtager invalidepension eller folkepension eller pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl.

Stk. 3. Socialministeren afgør, om et hjem skal betragtes som et alderdomshjem eller som et plejehjem.

Stk. 4. Medfører ændrede forhold eller indvundne erfaringer, at indretningen af et allerede godkendt hjem ikke længere kan anses for tilfredsstillende, kan socialministeren kræve sådanne ændringer, som skønnes nødvendige af hensyn til forsorgen på hjemmene.

§ 4. En kommunalbestyrelse, der medvirker ved indlæggelse på et privat alderdomshjem eller plejehjem af personer, der modtager invalidepension, folkepension eller pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl., skal, såfremt mindst 8 af de på hjemmet indlagte er pensionister, indgå overenskomst med hjemmet om modtagelse af pensionister på hjemmet. For hjem oprettet efter lovens ikrafttræden kan overenskomst kun indgås — og indlæggelse i videre omfang end angivet i 1. punktum kun ske — såfremt hjemmet er en selvstændig institution. Ved en overenskomst bestemmes det, hvorledes pensionister, der ved overenskomstens ikrafttræden er optaget på et hjem, skal være stillet. Socialministeren fastsætter retningslinjer for indholdet af sådanne overenskomster.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i en kom-

mune, i hvilken et privat alderdomshjem eller plejehjem, med hvilket der er indgået overenskomst i henhold til stk. 1, er beliggende, har ansvar for tilsyn med hjemmet. Til at føre et regelmæssigt tilsyn udpeger kommunalbestyrelsen et tilsynsråd på 3—5 medlemmer. Socialministeren fastsætter retningslinjer for tilsynet.

Stk. 3. Overenskomster mellem kommuner og private hjem skal for landkommuners vedkommende godkendes af amtsrådet, for de øvrige kommuners vedkommende af socialministeren. Er der af socialministeren godkendt en overenskomst mellem en kommune og et privat hjem, kan — medmindre andet bestemmes — andre kommuner med hjemmets billigelse indlægge personer på hjemmet på de vilkår, der er angivet i overenskomsten.

§ 5. For kommunale alderdomshjem og plejehjem og for private hjem, med hvilke der er indgået overenskomst i henhold til § 4, skal der findes et reglement udarbejdet efter retningslinjer fastsat af socialministeren. Reglementet skal godkendes af vedkommende amtmand, for de i § 15, 2. og 3. punktum, nævnte kommuner af socialministeren.

§ 6. Socialministeren fastsætter vejledende regler om uddannelsen af personale til alderdomshjem og plejehjem.

§ 7. En kommunalbestyrelse kan udsende hjemmehjælpere til bistand for invalide- og folkepensionister samt for personer, der i henhold til lov om invalide- og folkepension § 3, stk. 3-4, og § 5, stk. 2, 3), sidste punktum, er udelukket fra at oppebære folkepension.

§ 8. En kommunalbestyrelse kan iværksætte eller yde støtte til omsorgsarbejde for invalide- og folkepensionister samt for personer, der i henhold til lov om invalide- og folkepension § 3, stk. 3-4, og § 5, stk. 2, 3), sidste punktum, er udelukket fra at oppebære folkepension.

§ 9. En kommunalbestyrelse kan yde støtte til dækning af særlige udgifter til medhjælp for yngre invalider, der bor i et i kommunen beliggende kollektivhus for sådanne invalider. Nærmere regler herom fastsættes af socialministeren.

§ 10. For pensionister, der optages på kommunale alderdomshjem eller plejehjem eller på private hjem, med hvilke der er indgået overenskomst i henhold til § 4, træder opholdet i stedet for udbetaling af pensionen. Hvis der er rimelig udsigt til, at pensionisten vil kunne udskrives inden for et kortere tidsrum efter optagelsen, kan der som pension i dette tidsrum udbetales et beløb til dækning af udgifter til husleje o. lign. Indlæggelse ude fra på et hjems sygeafdeling til kortvarig sygebehandling betragtes ikke som optagelse på hjemmet.

§ 11. Til pensionister optaget på de i § 10 nævnte alderdomshjem og plejehjem udbetales et beløb af 840 kr. årlig til personlige fornødenheder, jfr. § 18.

§ 12. Såfremt en pensionist på et af de i § 10 nævnte alderdomshjem eller plejehjem har egen indtægt, der overstiger halvdelen af det i § 11 nævnte beløb, bliver 60 pct. af den overskydende indtægt at fradrage i beløbet.

Stk. 2. Overstiger indtægten $\frac{13}{6}$ af beløbet, således at dette i overensstemmelse med foranstående regel er bortfaldet, indbetales 60 pct. af den overskydende indtægt til kommunen. Overstiger indtægten $\frac{23}{6}$ af beløbet, indbetales endvidere det derover liggende beløb til kommunen. Der kan ikke afkræves pensionisten mere end den fulde udgift ved forsørgelsen beregnet efter det sidst afsluttede årsregnskab for hjemmet, og, for så vidt angår pensionister over 67 år, ikke mere end den fulde forsørgelsesudgift med fradrag af et til folkepensionens mindstebeløb svarende beløb. De indbetalte beløb fradrages, forinden refusion beregnes, i den udgift, som vedkommende kommune er berettiget til at få refunderet.

Stk. 3. Ved opgørelse af pensionistens indtægt finder § 5, stk. 7, i lov om invalide- og folkepension tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Ved opgørelsen af indtægten vil der være at se bort fra mindre indtægter, der stammer fra pensionistens personlige arbejde under opholdet på hjemmet. Nærmere regler fastsættes af socialministeren.

§ 13. Såfremt pensionisten har forsørgelsespligt over for en ægtefælle, som ikke er optaget på alderdomshjem, plejehjem el. lign.,

eller over for børn, kommer de i § 12 nævnte regler først til anvendelse, når der af indtægten er afsat et rimeligt beløb til opfyldelse af forsørgelsespligten.

Stk. 2 Såfremt pensionistens ægtefælle har indtægter, kan det sociale udvalg kræve betaling eller bidrag i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om offentlig forsorg kapitel IV efter nærmere af socialministeren fastsatte regler.

§ 14. En kommunalbestyrelse kan bestemme, at en pensionist helt eller delvis skal betale for modtagelse af hjemmehjælp.

§ 15. De af kommunale myndigheder i henhold til denne lov truffne afgørelser kan indbringes for vedkommende amtmand, hvis afgørelse kan indbringes for socialministeren. Afgørelse truffet af de kommunale myndigheder i København og Frederiksberg kan indbringes for socialministeren. Samme ordning kan af ministeren godkendes for andre store kommuner. De kommunale myndigheders afgørelser i henhold til §§ 7, 8 og 14 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 16. For ophold på kommunale alderdomshjem og plejehjem og på private hjem, med hvilke der er indgået overenskomst i henhold til § 4, fastsætter socialministeren en takst. Udgiften efter denne takst og udgiften til det i § 11 nævnte beløb til pensionisters personlige fornødenheder kan kommunerne anmelde til refusion for invalidepensionister som udgifter til invalidepension i henhold til lov om invalide- og folkepension, for folkepensionister som udgifter til folkepension i henhold til samme lovs § 3, stk. 1, samt for personer, der modtager pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl., som pension i henhold til denne lov.

Stk. 2. Udover det beløb, der i henhold til stk. 1 kan anmeldes til refusion som takstmæssig udgift, ydes der til dækning af udgifterne ved driften af plejehjem af statskassen et tilskud pr. plejedag for invalidepensionister på halvdelen af nettogennemsnitsudgiften pr. plejedag for samtlige plejehjem. Dette tilskud kan dog for det enkelte plejehjem ikke overstige 40 pct. af det beløb, hvormed udgiften overstiger re-

fusionstaksten. Udgifterne til forrentning og afskrivning af bygninger og inventar medregnes såvel ved udregningen af ovennævnte gennemsnitsudgift pr. plejedag for samtlige plejehjem som ved beregningen af udgiften pr. plejedag for det enkelte plejehjem.

Stk. 3. Er den indlæggende kommune en landkommune, afholdes den del af udgiften ved indlæggelse på plejehjem, som ikke dækkes i henhold til stk. 1 og 2, af amtskommunen med $\frac{1}{4}$ og af den indlæggende kommune med $\frac{3}{4}$.

Stk. 4. Såfremt en invalidepensionist, der er indlagt på et plejehjem, efter opnåelse af folkepensionsalderen forbliver på plejehjemmet, refunderes udgifterne, som om han stadig var invalidepensionist.

Stk. 5. Kommunerne kan anmelde udgifter til hjemmehjælp til invalide- og folkepensionister m. fl. i henhold til § 7 til refusion som udgifter til folkepension i henhold til § 3, stk. 1, i lov om invalide- og folkepension.

Stk. 6. Af udgifterne til omsorgsarbejde for invalide- og folkepensionister m. fl. i henhold til § 8 kan kommunerne anmelde halvdelen af udgifterne ved administration af besøgsordninger, ansættelse af leder af omsorgsarbejdet eller af en beskæftigelsesterapeut, tilvejebringelse af lokaler til brug for omsorgsarbejdet samt ved befordring af pensionister til deltagelse i omsorgsarbejdet til refusion som udgifter til folkepension i henhold til § 3, stk. 1, i lov om invalide- og folkepension, dog således at adgangen til refusion af statskassen er begrænset til et beløb, der specielt stilles til rådighed til dette formål.

Stk. 7. Kommunerne kan anmelde udgifter til medhjælp for yngre invalider i kollektivboliger i henhold til § 9 til refusion som udgifter til invalidepension.

§ 17. Om anvisning af refusion, regnskabsaflæggelse og revision gælder reglerne i lov om invalide- og folkepension og lov om pension og hjælp til enker m. fl. Anvisning af det i § 16, stk. 2, nævnte tilskud sker efter udløbet af det pågældende regnskabsår.

§ 18. Det i § 11 nævnte beløb til personlige fornødenheder for pensionister på

alderdomshjem og plejehjem reguleres efter reguleringspristallet for januar og juli måneder, idet beløbet forhøjes eller nedsættes med 3 pct. for hver fulde 3 points' udsving i reguleringspristallet udover 100 og med 2 pct. for hver fulde 2 points' udsving i reguleringspristallet under 100. Eventuelle overskydende points henstår til næste regulering. De herefter fremkomne beløb afrundes til nærmeste med 12 delelige beløb i kroner.

§ 19. Loven træder i kraft den 1. april 1964.

Stk. 2. Der fastsættes en frist af 2 år fra lovens ikrafttræden til indgåelse af overenskomster med private hjem i henhold til § 4.

Stk. 3. Kommuner, der ikke ved denne lovs ikrafttræden har en hjemmehjælpsordning, må inden 1. april 1968 drage omsorg for selv eller i fællesskab med andre kommuner at iværksætte en sådan ordning.

Stk. 4. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget i folketingsåret 1967-68.

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I forbindelse med behandlingen af forslaget til lov af 31. maj 1961 om offentlig forsorg blev der rejst spørgsmål om nedsættelse af et udvalg vedrørende alderdomshjem og plejehjem, og der blev herefter i juli 1961 nedsat et embedsmandsudvalg med den opgave at undersøge problemer i forbindelse med sådanne hjem, herunder omfanget af behovet for hjemmene og indretningen af disse, uddannelsen af personale, betaling for ophold på hjemmene og den offentlige finansiering af hjemmenes drift samt tilsynet med de private plejehjem.

Dette udvalg har afsluttet sit arbejde i oktober 1962 og har afgivet en betænkning. I denne betænkning har udvalget fremsat henstillinger til socialministeriet. Enkelte af disse forudsætter ændringer i lovgivningen.

Ifølge loven om offentlig forsorg påhviler det kommunerne at drage omsorg for, at de har mulighed for at anbringe pensionister og kronisk syge i særlige hjem. Dette kan ske ved, at en kommune selv eller i forbindelse med andre kommuner opfører de nødvendige hjem, eller ved, at den træffer aftale om indlæggelse på private hjem.

Betænkningen foreslår ikke nogen ændring af dette princip, men indeholder vejledning for de myndigheder, der har ansvaret for forsorgen, og foreslår, at disse myndigheder kan få bistand hos de centrale myndigheder i arbejdet med planlægningen af byggeri, ved at alle planer forelægges for socialministeriet.

Udvalget giver samtidig forslag til planer for sådanne hjem, forslag med hensyn til uddannelse af personalet til hjemmene og forslag om tilsynet med hjemmene.

Spørgsmålet om *forsorgen* for invalidepensionister og folkepensionister har i de senere år fået meget stor betydning, idet man i *forsorgen* i højere grad end tidligere har søgt at imødekomme *den enkeltes behov*. Dette er sket gennem ydelse af hjemmehjælp, hjemmesygepleje og husmoderafløsning og i nogen grad gennem det omsorgsarbejde, som udføres af private eller ved kommunale myndigheders foranstaltning. Man har herved medvirket til, at de ældre længst muligt kan blive i deres egne hjem. Derigennem har også *forsorgen* for pensionister, der optages på alderdomshjem og plejehjem, i nogen grad skiftet karakter, idet pensionister, der optages på hjemmene, behøver megen pleje. De krav, dette stiller til hjemmenes indretning og til uddannelsen af det personale, der skal beskæftiges på hjemmene, er dermed blevet langt større end før.

Såfremt hjemmenes indretning og personalets uddannelse sætter hjemmene i stand til at modtage personer med stort plejeb behov, vil dette kunne medføre en betydelig aflastning af landets sygehuse, således at disse i højere grad kan beskæftige sig med behandling af akutte sygdomstilfælde. Betydningen af den udvikling af *forsorgen*, som forudsætter større hensyntagen til den enkelte pensionists tarv, understreges af, at antallet af ældre i samfundet er stigende, således at det offentliges forpligtelser i denne forsorg bliver stadig større. De gældende bestemmelser om alderdomshjem og plejehjem er indeholdt i lov om offentlig forsorg og bestemmelser om pensionisters adgang til hjemmene i lov om invalide- og folkepension.

Under hensyn til den nævnte udvikling forekommer det imidlertid ønskeligt, at bestemmelser om for-

sorg og omsorg for ældre og for plejepatienter nu optages i en særlig lovgivning. Nærværende lovforslag har derfor medtaget de bestemmelser fra loven om offentlig forsorg og loven om invalide- og folkepension, som særlig behandler spørgsmålet om forsorg for invalide- og folkepensionister, med de ændringer, der som følge af de senere års udvikling skønnes nødvendige, og har herudover medtaget forskellige nye bestemmelser. Efter forslaget skal således planer vedrørende alderdomshjem og plejehjem normalt forelægges socialministeren til godkendelse, der skal kunne kræves ændringer af allerede godkendte hjem, der skal indgås overenskomst mellem kommunerne og private hjem af en vis størrelse, kommunerne skal udpege tilsynsråd til at føre tilsyn med private hjem, og der skal fastsættes vejledende regler om uddannelsen af personale. Kommunerne skal kunne anmelde udgifter til hjemmehjælp til refusion uden begrænsning og anmelde en del af udgifterne til omsorgsarbejde til refusion. Der indføres som en ny regel en bestemmelse om, at kommunerne kan yde hjælp til dækning af udgifter til bistand for invalider i kollektivboliger. Endelig bestemmes det, at kommuner der ikke ved lovens ikrafttræden har en hjemmehjælpsordning, inden 1. april 1968 skal have en sådan ordning.

Om de enkelte bestemmelser og om begrundelsen for de ændringer, der er foreslået i forhold til den gældende lovgivning, henvises i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte paragraffer.

Til § 1.

§ 1 fastslår enhver kommunes forpligtelse til at råde over det nødvendige antal pladser på alderdomshjem og plejehjem for folkepensionister og invalidepensionister. Denne regel forpligter kommunerne til at tilvejebringe et for den enkelte pensionist passende opholdssted, således også til f. eks. at kunne anbringe yngre invalider på særlige hjem for disse.

Stk. 2 angiver, hvorledes en kommune kan opfylde sin forpligtelse efter stk. 1. Ved denne bestemmelse er det ikke hensigten at ændre den hidtil gældende ordning med hensyn til amtskommunernes medvirken ved etablering af plejehjem. Til de i nr. 3) nævnte private hjem må også regnes selvejende institutioner.

Til § 2.

At kvinder, der modtager enkepension, og eventuelt også andre personer, der ikke modtager pension, kan optages på hjemmene, er i overensstemmelse med de gældende regler, dog

at det ikke skønnes nødvendigt for enkepensionister at begrænse adgangen til hjemmene til kvinder, der er fyldt 60 år, idet også yngre pensionisters helbred og forhold i øvrigt kan være således, at det er ønskeligt at kunne optage dem på et hjem.

Til § 3.

Efter de gældende regler skal kun planer vedrørende plejehjem godkendes af socialministeren, medens planer vedrørende alderdomshjem skal godkendes af amtet, bortset fra København, Frederiksberg og købstæderne, for hvilke kommuner planerne skal have godkendelse af socialministeren.

De bestræbelser, der udfoldes bl. a. gennem hjemmehjælp, hjemmesygepleje og husmoderafløsning, for at ældre mennesker længst muligt kan blive i deres eget hjem, medfører, at de ældre, når de optages på alderdomshjem, ofte er ret svagelige, således at de har brug for megen pleje. Dette stiller større krav end hidtil til indretningen af alderdomshjemmene, idet disse for at tjene deres formål næsten bør kunne opfylde de krav, der stilles til plejehjem, således at sondringen mellem alderdomshjem og plejehjem ikke kan være så skarp som tidligere. Udgifterne ved byggeri af velindrettede hjem er så betydelige, og udviklingen med hensyn til kravene til indretningen af hjemmene så hurtig, at det må anses for ønskeligt, at de, der bygger sådanne hjem, kan få kendskab til de nyeste erfaringer på området gennem de centrale myndigheder, og det foreslås derfor, at der i loven optages en bestemmelse om, at alle planer vedrørende alderdomshjem og plejehjem skal godkendes af socialministeren. Dette skal også gælde private hjem, såfremt hjemmene overvejende skal benyttes af pensionister. Planerne for et hjem, om hvilket det ikke skønnes, at det overvejende skal benyttes til sådanne pensionister, skal ikke godkendes af socialministeriet, men spørgsmålet om hjemmets indretning må tages i betragtning, såfremt anvendelsen af hjemmet senere medfører, at der skal indgås overenskomst med hjemmet, jfr. § 4.

Med hensyn til plejehjem for yngre gælder, at udviklingen har vist, at det er betydningsfuldt, at hjemmene indrettes med henblik på beskæftigelsesmuligheder, og der må således ved planlægningen af disse hjem tages hensyn hertil.

Da de fleste hjem benyttes i en lang årrække, synes det rimeligt, at man, samtidig med at man stiller krav til nye hjem på grundlag af de seneste erfaringer, får mulighed for at kræve ændringer af allerede bestående hjem, og der er derfor i stk. 4 optaget en udtrykkelig hjemmel til at kræve ind-

retningen af et tidligere godkendt hjem ændret, såfremt forholdene senere begrundet dette.

Til § 4.

Efter de gældende regler kan kommuner indgå overenskomster med private hjem om modtagelse af pensionister. Der fastsættes da en betalingstakst for udgifterne som for de offentlige hjem. I et meget stort antal tilfælde sker indlæggelse imidlertid ved hjælp af invalide- eller folkepensionen suppleret med et ofte betydeligt personligt tillæg til pensionen. Denne anvendelse af rådighedsbeløbet til personlige tillæg kan ikke anses for at være i overensstemmelse med, hvad der må betragtes som det egentlige formål med rådighedsbeløbet, nemlig at det skal kunne anvendes til at hjælpe vanskeligt stillede pensionister, som ikke er optaget på et hjem. Denne fremgangsmåde medfører endvidere, at der skabes en ulighed mellem pensionister, der optages på offentlige hjem, og pensionister, der indlægges på private hjem, idet de pensionister, der har midler udover pensionen, indbetaler til hjemmet efter regler, fastsat i loven, jfr. forslaget § 12, medens pensionister på private hjem skal betale for opholdet efter langt strengere regler.

Det foreslås derfor, at det pålægges kommunalbestyrelser, der *medvirker ved* indlæggelse af pensionister på private hjem over en vis størrelse, at indgå overenskomst med disse hjem. Refusionen af kommunens udgifter vil da ske efter samme princip som for kommunale hjem. Medvirken ved indlæggelsen forudsætter ikke, at henvendelsen til hjemmet er rettet af de kommunale myndigheder, men blot at kommunen f. eks. yder et personligt tillæg til pensionen til betaling for ophold på hjemmet.

Med private hjem forstås også *selvejende institutioner*. Hjem oprettet efter tidspunktet for lovens ikrafttræden kan kun modtage 8 eller flere pensionister og indgå overenskomst herom, såfremt de er selvejende institutioner. Andre private hjem kan kun modtage det nævnte antal pensionister, såfremt de var oprettet ved lovens ikrafttræden.

I overenskomsten må optages bestemmelse om betalingen til hjemmet. Denne betaling vil normalt udgøre hjemmets faktiske udgift.

Spørgsmålet om tilsynet med de private plejehjem har undertiden givet anledning til vanskeligheder, idet der vel er regler om sådant tilsyn, jfr. afsnittet herom i betænkningen om alderdomshjem og plejehjem, men det i praksis har vist sig vanskeligt at gennemføre bestemmelserne. I § 4 fastslås det nu, at en kommunalbestyrelse i en kommune, i hvilket et privat alderdomshjem eller plejehjem, med hvilket der er indgået overenskomst, er be-

liggende, har *ansvar* for tilsynet med hjemmet, og at kommunalbestyrelsen skal udpege et *tilsynsråd* på 3-5 medlemmer til at føre et regelmæssigt tilsyn. Kommunalbestyrelsens forpligtelse gælder ikke blot, når kommunalbestyrelsen selv har overenskomst med det pågældende hjem.

Til § 6.

Når ansvaret for tilvejebringelse og driften af alderdomshjem og plejehjem ligger hos de kommunale myndigheder, må det også påhvile disse myndigheder at ansætte kvalificeret personale til hjemmene. Som påpeget i betænkningen fra udvalget vedrørende alderdomshjem og plejehjem stilles der stadig større krav til dette personale, og det vil være nødvendigt at give regler for uddannelsen og at skabe uddannelsessteder. Det foreslås derfor, at socialministeren skal give sådanne regler, som kan være vejledende for dem, der skal iværksætte uddannelsen, og der vil i forbindelse hermed kunne gives oplysning om, *hvor* uddannelsen kan foregå. Den grundlæggende uddannelse vil kunne gives på hospitaler og plejehjem, herunder på de større plejehjem, der ejes af selvejende institutioner. En videregående uddannelse vil kunne foregå på medicinske plejehjem og psykiatriske plejehjem samt på geriatrike centre i København og Århus. De, der uddannes, vil da ofte under uddannelsen kunne få en vis løn. Udgifterne ved en efteruddannelse af personer, der allerede er beskæftiget ved hjemmene, må helt eller delvis kunne afholdes over hjemmenes regnskab.

Til § 7.

Inden for forsorgen for ældre og for invalider kan der skelnes imellem reglerne om *ydelse af pension*, der er knyttet til faste betingelser, og som, når det er fastslået om betingelserne er opfyldt, ikke frembyder særlige problemer, og bestemmelserne om den mere *individuelle forsorg*, der giver sig udslag i hjemmehjælp, i et omsorgsarbejde og i forsorgen på alderdomshjem og plejehjem.

Bestemmelserne om hjemmehjælp har hidtil været optaget i loven om invalide- og folkepension, i hvilken de blev indsat ved lov af 18. april 1958 om en ændring af denne lov, men foreslås nu optaget i nærværende lov med den ændring, at der ikke længere skal være et maksimum for, hvor meget kommunerne kan anmelde til refusion som udgifter til denne forsorg. Det har i de senere år vist sig, at det til hjemmehjælp afsatte beløb ikke har været tilstrækkeligt til at dække udgifterne til hjemmehjælpen, hvorfor kommunerne har anvendt rådighedsbeløbet til personlige

F. t. 1. om forsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

tillæg til formålet. I finansåret 1961-62, der er det seneste år, for hvilket der foreligger en opgørelse, har kommunerne til hjemmehjælp anvendt 18,9 mill. kr. *Rådighedsbeløbet til hjemmehjælp* i henhold til invalide- og folkepensionslovens § 4, stk. 8, udgjorde i det pågældende regnskabsår 6,2 mill. kr. Det beløb, der ikke har kunnet dækkes i henhold til den nævnte lovbestemmelse, er derfor afholdt af *rådighedsbeløbet til personlige tillæg*. Det forekommer derfor rimeligt at ophæve grænsen i invalide- og folkepensionslovens § 4, stk. 8. Der skulle derved blive et tilsvarende mindre forbrug af rådighedsbeløbet til personlige tillæg.

Til § 8.

Der har gennem nogen tid flere steder været iværksat et omsorgsarbejde for pensionister, og erfaringerne med hensyn til dette arbejde er så gode, at det synes ønskeligt i højere grad at tilskynde kommunerne til at iværksætte et sådant omsorgsarbejde eller at yde støtte til det, hvor arbejdet gøres af private foreninger etc., således at der fremtidig også ydes kommunerne refusion for en del af visse nærmere bestemte udgifter. Da der ikke findes grundlag for at beregne omfanget af udgifterne, foreslås det at lade socialministeren fastsætte størrelsen af statens tilskud hertil. Der er hensigten at lade statens andel af udgiften udgøre indtil 1 mill. kr. årlig indtil videre.

Til § 9.

Medens der for nogle *yngre invalider* må oprettes *særlige* plejehjem, vil der være andre, som med en vis optræning og med de hjælpemidler, der står til rådighed, vil være i stand til at klare sig i særlig indrettede *lejligheder i kollektivhuse* eller „beskyttede boliger“. Uanset at disse invalider ikke har brug for så megen bistand som patienter på et plejehjem, vil kravet til bistand dog kunne være så stort, at udgifterne hertil ikke – eller dog kun vanskeligt – kan dækkes af de pågældendes invalidepension og de tillæg, der kan ydes til denne, eller af deres egne indtægter. For at give disse invalider mulighed for den mere selvstændige tilværelse i egen lejlighed foreslås det at skabe en særlig hjemmel til at yde den hjælp, som kan være en forudsætning for, at de kan opnå denne tilværelse.

Til §§ 10-14.

Bestemmelserne om de økonomiske vilkår for optagelse på alderdomshjem og plejehjem er, med uvæsentlige ændringer, i overensstemmelse med de gældende regler. Opholdet på et hjem træder i stedet for modtagelse af pensionen, og der ud-

betales et månedligt beløb til personlige fornødenheder.

Personer med egne midler indbetaler en del af deres indtægt som yderligere betaling for ophold på hjemmet.

Til § 15.

Bestemmelserne om adgang til anke af trufne afgørelser svarer til de gældende regler.

Til § 16.

Bestemmelserne om afholdelse af udgifterne ved driften af alderdomshjem og plejehjem er uændrede i forhold til de gældende regler. Som nævnt i bemærkningerne til § 7 foreslås det ikke at fastsætte nogen grænse for, hvor stort et beløb der kan anmeldes til refusion som udgift til hjemmehjælp. Hele udgiften til denne hjælp foreslås refunderet som udgifter til *folkepension* , idet det ikke kan anses for hensigtsmæssigt at opretholde den nuværende regel om, at udgiften for folkepensionister anmeldes til refusion som folkepension, og udgiften vedrørende invalidepensionister anmeldes til refusion som udgifter til invalidepension, hvilket principielt forudsætter, at udgiften konteres som hjælp til hver enkelt pensionist, der modtager hjemmehjælp. En sådan kontering vil derfor fremtidig ikke finde sted. Det foreslås, at halvdelen af kommunernes udgifter ved visse former for omsorgsarbejde kan anmeldes til refusion, idet der dog indtil videre fastsættes en begrænsning i statens andel af udgiften, jfr. bemærkningerne til § 8. Såfremt statens andel ville overstige det fastsatte maksimum, sker der en forholdsmæssig nedsættelse af refusionen til kommunerne.

Til § 18.

Bestemmelsen om pristalsreguleringen af det beløb, der ydes beboere på alderdomshjem og plejehjem til personlige fornødenheder, svarer til den regel, der gælder for regulering af selve pensionen.

Til § 19.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1964, således at de bestemmelser i lov om offentlig forsorg og lov om invalide- og folkepension, der derefter bliver overflødige, ophæves fra samme tidspunkt ved særlige love.

Da indgåelse af overenskomster med de private alderdomshjem og plejehjem forudsætter nærmere forhandlinger om tilrettelæggelsen af samarbejdet mellem kommunerne og de private hjem, foreslås det dog at give en frist af indtil 2 år fra lovens ikrafttræden til indgåelse af disse overenskomster.

Det foreslås, at en kommune, der ikke ved lovens ikrafttræden har en hjemmehjælpsordning, inden 1. april 1968 selv eller i fællesskab med andre kommuner skal iværksætte en sådan ordning. En tilsvarende regel med hensyn til husmoderafløsningsordninger er optaget i lov af 24. april 1963 om husmoderafløsning.

Under hensyn til, at der må ventes en betydelig udvikling indenfor området alderdomshjem og plejehjem, og til at det må anses for ønskeligt at vurdere erfaringerne med hensyn til de nye regler, som loven indeholder, foreslås det, at loven optages til revision i folketingssamlingen 1967-68.